

עין משפט ונר מצוה

קבא א ב מיי פ"א מהלכות מחוסרי כפרה הלכה יג:
קבב ג מיי פ"א מהל' מלוה ולוה הל' ד סמג עשין ד' טו"ע ח"מ סי' קן סעיף א':
קבג ד מיי' וסמג שם טו"ע שם סימן קא סעיף א':
קבר ה מיי פ"א מהל' מעילה הל' א סמג עשין רי:
ו [מיי] שם הלכה ז:
קבה ו מיי שם הל' ט:

גליון הש"ס

גב' שיעבודא דאורייתא. עין ד' דף קכב ע"ב מר"ה ואלו הנסתר: חנו' ר"ה מלוה וכו' פ"י בגון קיבנות ע"י נמאור פ"ד דפניה ד"ה והא דמר אין סומקין:

(א) רש"י ד"ה ואסרי

בגזיר' דכתיב כו"ל ומיתב כדאמרין נמחק: (ב) תוס' ד"ה מלוה וכו' אם לא שחייבתם הבורא ולא מעות אפילו בשטר אע"פ: (ג) ד"ה לכ"ע נעשה וכו' ומה גז' י"ב כ"י כנעני' יליף לה מקרא ע"פ דף ק"ד וז"ה: (ד) בא"ד כשאין לה בנים:

א בבסורת הש"ס וז"ע כנמנות וכו'. ע"י בספר חמט שטות נמדות הר"ן לחלוץ ק"י י: ד"ה מלא דלא כרנצ"י וכו' שכתבם צוה ומישצו עי"ש:

פסולי מוקדשין. קדשים

שפלו בנס מוס

(בבורות לא).

מוסף תוספות

א. בבאיור דברי הרוט' ע"י רשב"א שמפרש כשיטת רש"י וע"י מהרש"א שמפרש שרות' חולק וע"י תוס' הרא"ש.
ב. דאלמא דשעבודא לאו דאורייתא. רמב"ן. ג. פרש"י משום דכתיב ויצאה מביתו וכו' ולא נהירא לי דהאי לאו עשה הוא אלא גלילי לן קרא דנשאה האסור ראשון באסור וכורת הליך דאשור כפי' ר"י. מוס' הרא"ש. ד. והוה ליה לאו הבא מכלל עשה עשה. ריטב"א. וע"י מיתת הבעל פקע בו איסור החמור ונשאר בו איסור עשה. מוס' הרא"ש וא"ת והא בכני נח כתיב ומחיים, איכא לימיר נאמרה לבני נח ונשתת בסני', לזה ולזה נאמרה. רמב"ן. ה. ונ"ל לתרץ מה לגט שמתר בשפחה כנענית מה שאין בו כמיתה. מוס' הרא"ש. (וע"י מהרש"א). ו. כן דחאה בירושלמי. רמב"ן ע"ש.

יג:

מלֹוה הכתובה בתורה. * פ"י בגון קרצנות ופדיון הבן וערכין ומיקין שלא היו יודעים עניני נתינות הללו אם לא

(ס) שנמחיצה התורה בפירוש אבל מלוה כגון שלוה לו מעות בלא שטר אע"ג דכתיבט האיך אשר אתה נושה צו לא חשיב כחובה בתורה כיון

שאין לר"ך לפרש בתורה שיעור הנתינה דפשיטא מה שהוא לזה לר"ך לפירוט: **אמר רב פפא הילכתא מלוה ע"י פה** גובה מן הירושין דשיעבודא דאורייתא ואינו גובה מן הלקוחות דלית ליה קלא. מימה דנשליה גט פשוט (ב"ב דף קעו.) קאמר רב פפא גופיה מלוה על פה גובה מן הירושים שלא תנעול דלת בפני לווי' ואינו גובה מן הלקוחות דשיעבודא לאו דאורייתאכ (ט) ואומר ר"ח דהכא מייירי במלוה הכתובה בתורה כגון מקזין וערכין וקרצן לאחר לעיל דשיעבודא דאורייתא דלא שייך טעמא דנעילת דלת דלענין יורשים עשאום כמלוה בשטר ולענין לקוחות לא עשאום כמלוה בשטר אצל התם במלוה על פה שאינה כתובה בתורה כגון שהלווה מעות בלא שטרט:

א"א מיתת בע"ל מנ"י. מימה דנפסק ד' מיתות (פסהדרין דף נה.) מנריכין קרא בנאשת אב ובשאר עריות שאסורות בין מחיים בין לאחר מיתת ובפ' הבא על יצמתו (יבמות דף נה.) מנר"ך קרא ביצמה שיש לה בנים דאסורה לאחר מיתת הבעל והכא מנר"ך קרא להחיר אשת איש לאחר מיתת בעלה וי"ל דלחרי שריאנו שהמיר הכתוב אשת איש לאחר מיתת בעלה כדדרשינן בשמעמין אלעזרין קראי דהתם לאסור עריות לאחר מיתת דלא יליף מאשת איש שהמיר הכתוב:

ס"ב ע"ע בעשה. אומר ר"י דאיכא עשה בנאשת איש כגון ודבק

בנאשתו (בראשית ג) ולא בנאשת חזירוש^י מימה דלא ילפינן שמתיר מיתה מק"ו מגט ג) ומה גט שאינו ממיר לינס בשום ענין אפילו אין ס^ה בנים ממיר לעלמא בכל ענינ^ה מיתה שמתרת לינס וי^ה שאין לה בנים אינו דין שמתיר לעלמא בכל ענינ^י:

מדאמר רחמנא אצלמנא כ"ג. וא"ת ודלמא ה"ק רחמנא

אלמנא לכ"ג אסורה אפילו כשהוא ינס הא לכולי עלמא שריא ליצמין אצל לעולם אימא לך דאשה לאחר מיתה נמי אסורה לכ"ע שלא במקום יצום וי"ל א"כ ה"ל למיכתב האי קרא אלמנא וגרושה וחללה כפרשת יצמין: **חדא דיבם לא איקרי אחר**. מימה דגבי שדה אחוזה אמרינן

לקמן (דף פז:) דיבם איקרי אחר דקאמר אם מכר את השדה לאיש אחר ואחיו הוי בכלל וי"ל דלא דמי דמקום שמדבר בכל אדם הוי ינס בכלל אחר

אצל הכא דנע"י לממיר דמותרת לינס דוקא א"כ הוי ינס אחר דוקאט:

משום דאיכא למפרך כדלעיל לזה בלאו ולכולי עלמא עשה:

מן הירושין שלא תנעול דלת בפני לווי', לאו לימירא דשעבודא [לאו] דאורייתא, אלא ה"ק משום הכי אוקמינה אדיון תורה שתבהה מן הירושין משום נעילת דלת בפני לווי', וכן תירץ שם הר"ר. עריות. הבאות מחמת הקדושין כגון אשת אביו לבנו ואשתו לאחיו שאסורות אף לאחר מיתת בעליהן.

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

מי כסיז ופרלו. דמוסיף על ענין ראשון דניקן על כן אכולא מילתא: **פרלו כסיז**. ומילתא בלפי נפשה היא ועלה לחודה כתיב על כן חאכל: **האשה**. יולדת: **והוא שהפרישה מחיים**. ואשמעינן דקריבה לאחר מיתה אבל לא הפרישהה לא אשמעינן מנא לכוף את הירושין

להקריבה שלא נתחייבו הנכסים: **קסבר**. הא דאמור רבנן נכסי משמעבדי על חוב המוטל על המת: **לאו דאורייתא** היא. לומר דנכסויא דלינש ערצין ציה ומשמעבדים מדין ערצ ויהיו מלוה על פה ומלוה של שטר שזין אלא מלוה בשטר שהוא שיעצדו דכתב ליה נכסי אחראין לך משמעבדי מלוה על פה לא משמעבדי: **ור' אסי אמר כו'**. והא נמי לנקוטניהו לשמעמיה אמרוהו התם: **הא פליגי צה חדא זימנא**. הני אמוראי גופייהו שמואל ורבי יוחנן: **אינה גובה מן הירושין**. דשיעבודא לאו דאורייתא וכ"ש מן הלקוחות אבל מלוה בשטר הוא עצמו שיעצדו דכתב ליה כל נכסי דאית לי אחראין לשטרא דנן: **דלאו מלוה הסכוסה בתורה**. לא הוטל עליו חובה מאת המלך אלא מעסקי מעשה עצמו: **אצל כדך**. דיוולדת דמצות המלך היא עליה אימיר חמירא ככתובה בשטר: **דליס ליה קלא**. ואיחיו דלפסיד אנפשיה ואף על גב דשיעבודא דאורייתא עבוד רבנן תקנתא ללוקח דלא הוה ידע: **דכסיז וכתב לה ספר כריתות**. וגו' והיתה לאיש אחר: **והוא שרי לה**. כשאינו צעולם נפטרה מימנו שהרי צו היתה קשורה: **והא עריות**.

כגון אשת אציו וכלמו ואשת אחי אציו שע"י קדושי הבעל נאסרו לקרוביו וכשימות הבעל לא שרו להו שאסורות לקרוביו לעולם: **לכולי עלמא נעשה**. וילאה והיתה לאיש אחרט ע"י גירושין ולא ע"י מיתה דושלחהי^ה לזו ולא לאחרת משמע ולא הבא מכלל עשה עשה ט: **האי עשה מאי עבדסיה**. שיהא הוא עומד בפניה ואיסור לאו וכרת שזה פקעו: **אי אהני מיסתה בעצל כו' ואי לא אהני**. דאשמיעך קרא דאין מיתה משלחת: **סוקמה במילנא קמייתא**. ולא אלעזרין למיכתב לאו ככ"ג: **אלמא לא**.

לשון קושיא הוא וכי לא דבר הגון הוא כן: **אפיקסיה**. מיתת הבעל מחיוב מיתת צית דין ואוקימתה באיסור עשה: **מעיקרא**. קודם פדיונן: **ואסירי בגיזו**.^(ב) כדאמרין דכתיב^י לא תגז: **פריקנהו מעילה לים צהו**. ומוותרין לאכילה לכל אדם ואסירי בגיזה כדאמרין בצכורות (דף טו.) תזכזט^ה ולא גיזה צשר ולא חלצ ודריש ליה צפסולי המוקדשין לאחר פדיונן: **איסקס מיהס לגירושין כו'**. והאי דלא יליף ליה ממשמעות דקרא דכתיב נתתיה לא יוכל בעלה הראשון כו' הא לאחר שרי

משום דאיכא למפרך כדלעיל לזה בלאו ולכולי עלמא עשה:

מן הירושין שלא תנעול דלת בפני לווי', לאו לימירא דשעבודא [לאו] דאורייתא, אלא ה"ק משום הכי אוקמינה אדיון תורה שתבהה מן הירושין משום נעילת דלת בפני לווי', וכן תירץ שם הר"ר. עריות. הבאות מחמת הקדושין כגון אשת אביו לבנו ואשתו לאחיו שאסורות אף לאחר מיתת בעליהן.

מסורת הש"ס

א) קיזין סוף פ"ב ונחסי ה. מנחות ד, ג) [מרש"י נראה דל"ג אמר, אלא ורב אפי וכו'. (רש"ש). וכו"ה ככת"י, א) ב"ק קד: כ"ב מ.ב. קמ. קשה: ערכין ו: ז. כמדות ק.ב. כמדות מח: ד) כמדות מע: ערכין ו: כ. לקמן כט: א) (כמדות מח: כ"ב קטו. וז"ע דשם ככ"ב אמר הטע' כדי שלא תנעול דלת [כבר הקשו מוס' ומיישצין הטעב כאן בד"ה אמר ר"פ, א) ו] א] וז"ע [אמנם לפמ"ש מוס' בד"ה חלה וכו' דנקמוס שמדבר בכל אדם הוי ינס בכלל אחר וכו' ל"ק מדי דכמדות על זה דלשון מורה לחוד ע"ש וכן כתבו מוס' סוטה ה: ה' ד"ה [לאחר, א) ו] נדברים דה, ב) א, ג] [שם שם א, ט] [אמנם מה ע"י, א) ו] נדברים טו, א) ו] נדברים יב, טו, א) ו] נדברים כה, א) ו] מוס' מנחות נח: ד"ה ואיכא, ט) ו] הטע מוס' כ"ב קטו. ד"ה גובה, א) ו] [לכאורה דיבור זה מקומו אחר ד"ה מלאכה. (הר"ש מדעשועות, א) ע] [פסהדרין מה ע"א, א) ט] [ג"ל ג. וכן כסמיו. (רש"ש, א) ו] מוס' מנחות פא. ד"ה ינס ומוס' סוטה ה: ד"ה לאחר,

תורה אור השלם

1. כי יחק איש אשה ובגדלה וזהה אם לא תמקנא חן בעיניו כי מקנא לה ערות דבר וכתב בה ספר ברייתא ונתן בידה ושלחה מביתו: ויצאה מביתו וזהה ויחלבה דברים כד א - ב 2. ומי האיש אשר ארש אשה ולא לקחה ילך וינשב לביתו חן ימות במלקמה ואיש אחר יקחנה: דברים כ ז 3. ונשאה האיש דאחרון וכתב לה ספר ברייתא ונתן בידה ושלחה מביתו או כי ימות האיש דאחרון אשר לקחה לו לאשה: דברים כד ג

תוס' ר"י חוקן

שעבודא דאורייתא. מן התורה משועבדים כל נכסי הלזה למלוה ואפילו במלוה על פה. ואינה גובה מן הלקוחות. משום תקנתא דרבנן שחשו לה משום פסידא דלקוחות הוהיל והיא מלוה על פה ואין לה קול, אבל מלוה בשטר יש לה קול ואינהו דאפסידו אנפשייהו. ואע"ג דאידי (ששות) [פפא] בפרק גט פשוט [ב"ב קעו, א] גובה מן הירושין שלא תנעול דלת בפני לווי', לאו לימירא דשעבודא [לאו] דאורייתא, אלא ה"ק משום הכי אוקמינה אדיון תורה שתבהה מן הירושין משום נעילת דלת בפני לווי', וכן תירץ שם הר"ר. עריות. הבאות מחמת הקדושין כגון אשת אביו לבנו ואשתו לאחיו שאסורות אף לאחר מיתת בעליהן.